

บันทึก

เรื่อง บำเหน็จของนายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้มีหนังสือที่ ๙๙๕๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในกรณีที่ กระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งอนุญาตให้นายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งกระทรวงการคลังเห็นว่าคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงไม่ยอมจ่ายเงินบำเหน็จให้

ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้มีว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ส่งย้ายนายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ เสมียนมหาดไทย กองจังหวัด ให้ไปดำรงตำแหน่งเสมียนมหาดไทย อำเภอหัวไทร แต่นายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ ไม่สมัครใจที่จะย้ายไป จึงได้ลาออกจากราชการ ขณะที่ออกจากราชการนายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ มิได้เจ็บป่วยทุพพลภาพแต่ประการใด กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีคำสั่งอนุญาตให้นายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๕๔ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ต่อมา จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ส่งเรื่องการขอรับบำเหน็จของนายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงการคลังเพื่อขอให้ส่งจ่ายเงินบำเหน็จรายนี้ต่อไป

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือที่ ม.๓๔๑๙๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ทักท้วงกระทรวงมหาดไทยว่า นายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ ได้ออกจากราชการฐานทุพพลภาพซึ่งเป็นการออกเพื่อขอรับบำเหน็จเพราะเหตุทุพพลภาพ ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๕๔ แต่ไม่มีใบรับรองของแพทย์ส่งไปเพื่อประกอบการพิจารณา และปรากฏตามสำเนาคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๗๔๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ อนุญาตให้นายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๕๔ กระทรวงการคลังจึงไม่ทราบว่าการที่กระทรวงมหาดไทยมีความประสงค์จะให้นายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ ออกรับบำเหน็จบำนาญตามมาตราใดแน่ ฉะนั้น ถ้าประสงค์จะให้ลาออกในเหตุทุพพลภาพก็ขอให้ส่งใบรับรองความเห็นของแพทย์ที่แสดงว่าทุพพลภาพและถ้าจะให้ออกรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๑๗ ก็ขอให้ส่งใบรับรองของแพทย์ที่แสดงว่าไม่ทุพพลภาพไปเพื่อประกอบการพิจารณา

กระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้นายโล่ห์ สุวรรณวัฒน์ จัดทำใบตรวจรับรองของแพทย์ตามแบบของกระทรวงการคลัง และได้ส่งใบตรวจของแพทย์ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ.

๒๔๙๖ ไปยังกระทรวงการคลัง พร้อมด้วยความเห็นของแพทย์ว่าเป็นโรคกระเพาะอาหารพิการเรื้อรัง มีอาการปวดในท้องบ่อยๆ

กระทรวงการคลังเห็นว่า เมื่อปรากฏตามใบตรวจรับรองของแพทย์ว่านายโล่ สุวรรณวัฒน์ ป่วยเป็นโรคกระเพาะอาหารอักเสบเรื้อรัง ไม่สามารถรับราชการได้ ซึ่งเข้าลักษณะที่จะได้รับบำเหน็จเพราะเหตุทุพพลภาพ กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ไม่ได้ และขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแก้ไขคำสั่งอนุญาตให้นายโล่ สุวรรณวัฒน์ ลาออกให้ถูกต้องเสียใหม่

กระทรวงมหาดไทยได้ชี้แจงว่า ใบตรวจรับรองของแพทย์เป็นการตรวจภายหลังที่นายโล่ สุวรรณวัฒน์ ได้ออกไป ๒ ปีแล้ว และปรากฏตามข้อเท็จจริงว่าผู้ว่าราชการจังหวัดได้ส่งย้ายจากเสมียนมหาดไทย กองจังหวัด ให้ไปดำรงตำแหน่งเสมียนมหาดไทย อำเภอหัวไทร แต่นายโล่ สุวรรณวัฒน์ ไม่สมัครใจที่จะย้ายไปจึงได้ลาออกจากราชการ ขณะที่ลาออกจากราชการ นายโล่ สุวรรณวัฒน์ มิได้เจ็บป่วยทุพพลภาพแต่ประการใด กระทรวงมหาดไทยจึงได้สั่งให้ออกจากราชการไป แต่โดยเหตุที่นายโล่ สุวรรณวัฒน์ มีเวลารับราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเป็นเวลา ๑๘ ปี เมื่อลาออกย่อมได้บำเหน็จตามมาตรา ๑๗ จึงได้สั่งให้นายโล่ สุวรรณวัฒน์ ลาออกโดยได้รับบำเหน็จซึ่งเป็นอำนาจของเจ้ากระทรวงตามกฎหมาย ฉะนั้น จึงไม่อาจแก้คำสั่งให้ย้อนหลังผิดไปจากความจริงในขณะที่กระทรวงมหาดไทยสั่งการไปแล้วได้และได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่า คำสั่งของกระทรวงมหาดไทยที่สั่งไปแล้วนั้นถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว ขอเสนอความเห็นดังนี้

๑. ปัญหาที่ควรพิจารณาในเบื้องต้นมีอยู่ว่า ข้าราชการซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญตามความในมาตรา ๙^๑ ประสงค์จะลาออกจากราชการตามความในมาตรา ๑๗^๒ จะต้องมิใช่รับรองของแพทย์ว่าเป็นผู้ไม่ป่วยเจ็บทุพพลภาพหรือไม่

^๑ มาตรา ๙ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุทดแทน
- (๒) เหตุทุพพลภาพ
- (๓) เหตุสูงอายุ
- (๔) เหตุรับราชการนาน

^๒ มาตรา ๑๗ ข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์แล้ว มีความประสงค์จะลาออกจากราชการและไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญตามความในมาตรา ๙ ถ้าเจ้ากระทรวงได้สั่งอนุญาตก็ให้ได้รับแต่บำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒

ในเรื่องนี้เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ แล้ว จะเห็นได้ว่า กฎหมายได้กำหนดให้ข้าราชการมีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญได้ด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุทดแทน
- (๒) เหตุทุพพลภาพ
- (๓) เหตุสูงอายุ
- (๔) เหตุรับราชการนาน

และเฉพาะกรณีที่ขอรับบำเหน็จบำนาญเพราะเหตุทุพพลภาพจะต้องมีใบรับรองของแพทย์ที่ทางราชการรับรอง ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป (มาตรา ๑๒)^๓

๒. นอกจากขอรับบำเหน็จด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๙ แล้ว กฎหมายยังได้ยินยอมให้ข้าราชการซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญตามความในมาตรา ๙ ลาออกจากราชการเพื่อขอรับบำเหน็จตามเกณฑ์มาตรา ๓๒ ได้อีกด้วย (มาตรา ๑๗) ฉะนั้น การลาออกจากราชการตามมาตรา ๑๗ จึงเป็นการลาออกที่ไม่เข้าด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๙ และเป็น การลาออกที่อาศัยหลักเกณฑ์เพียงสองประการ คือ (๑) มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์ และ (๒) ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญตามความในมาตรา ๙ เมื่อกฎหมายได้ระบุหลักเกณฑ์ของการลาออกตามมาตรา ๑๗ ไว้เพียงสองประการเช่นนี้แล้ว ตามกฎหมายจึงไม่จำเป็นที่จะต้องมีการรับรองของแพทย์เพื่อแสดงว่าผู้ขอลาออกไม่ป่วยทุพพลภาพ ถึงแม้ว่าจะได้มีระเบียบวางไว้ตามหนังสือเวียนที่ ๑๙/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๔๙๖ ให้ข้าราชการที่ขอลาออกตามมาตรา ๑๗ ต้องแสดงใบรับรองของแพทย์ว่า ไม่ป่วยทุพพลภาพก็ตาม แต่นายโล่ สุวรรณวัฒน์ ได้ขอลาออกจากราชการก่อนระเบียบนั้นแล้ว

ฉะนั้น การขอลาออกจากราชการของนายโล่ สุวรรณวัฒน์ จึงไม่ต้องมีใบรับรองของแพทย์ว่า ไม่ป่วยทุพพลภาพ และคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยที่ได้สั่งไปแล้วนั้นเป็นคำสั่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย
(นายหยุต แสงอุทัย)
เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๓ มาตรา ๑๒ บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป

មេឃាម ២៤៩៩